

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему: Організація бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах
цифрової економіки

Виконала:

Брушневська Альона Едуардівна

здобувача заочної форми здобуття вищої освіти
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Науковий керівник: кандидат економічних
наук, доцент Кушнір О. К.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол № ___ від «___» _____ 2023 р.

м. Кам'янець-Подільський, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ...7	7
1.1. Бухгалтерський облік у системі управління підприємством.....7	7
1.2. Парадигма організації бухгалтерського обліку: генезис наукових підходів	15
1.3. Організація бухгалтерського обліку в контексті сучасного розвитку цифрової економіки	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ «СВД-3» В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	34
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства.....	34
2.2. Аналіз первинного, синтетичного та аналітичного обліку в ТОВ «СВД-3».....	41
2.3. Організація бухгалтерського обліку: інформатизація та комп'ютеризація у ТОВ «СВД-3».....	55
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ «СВД-3» В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	66
3.1. Удосконалення методологічних та організаційно-технічних аспектів бухгалтерського обліку ТОВ «СВД-3» в умовах цифрової економіки	66
3.2. Удосконалення організації облікового процесу шляхом автоматизації складського обліку	73
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ.....	89

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Цифрова трансформація економіки спонукала до змін у всіх сферах суспільно-економічного життя людства, що відзначилося і на господарській діяльності суб'єктів господарювання, в тому числі і на їх обліковій практиці. Вони обумовили значну переорієнтацію траєкторії розвитку бізнесу як на мікрорівні, так і на регіональному та глобальному рівнях. Процеси цифровізації загалом змінюють існуючу парадигму взаємодії між стейкхолдерами, що формує новий характер відносин між ними. Віртуалізація бізнес-процесів вимагає змін організаційного та методичного забезпечення обліку. Одна з найважливіших проблем в умовах ринкових відносин економіки України є трансформація системи бухгалтерського обліку та звітності, визначальною лінією якої є використання інформаційних систем та інформаційних технологій.

Аналіз останніх досліджень. Цифрова економіка вказує на низку особливих проблем в практиці ведення бізнесу, котрі потребують вирішення найперше в теоретичній площині. Більшість наукових досліджень стосовно даної теми носять фрагментарний характер та направлені на формування теоретико-методичної основи сучасної цифрової парадигми. Серед науковців, що досліджували цю тему, варто відзначити такі праці: Бруханського Р. Ф. [8], Белової І. М. [4], Букало Н. А. [9], Лобов С. П. [30], Петіна Л. В. [41], Полянська О. А. [45], Пономарьова Т. В. [46], Іванюта П. В. [19], Івахненко С. В. [20], Кривоконь О. С. [25], Лазарева С. Ф., Ус Р. Л. [29] та ін., котрі відзначаються фрагментарністю та розкривають найперше загальнотеоретичні аспекти цифровізованої обробки інформації, виділення невирішених раніше частин. Проте, незважаючи на вагому кількість досліджень, проблемні питання цифровізації в системі обробки бухгалтерської інформації та встановлення вимог і підходів до них вимагають детальнішого вивчення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження входить до плану науково-дослідної роботи кафедри економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на період 2020-2023 рр. за темою: «Розвиток суб'єктів економічної діяльності в умовах мікро- та макроекономічних трансформацій ХХІ ст.» (державний реєстраційний номер 0119U002955).

Дослідження за темою кваліфікаційної роботи проводились в рамках реалізації міжнародного проєкту Erasmus+ KA2 «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SBHE-JP.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах цифрової економіки. Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- визначити бухгалтерський облік у системі управління підприємством;
- дослідити парадигму організації бухгалтерського обліку з наукової точки зору;
- дослідити організацію бухгалтерського обліку в контексті сучасного розвитку цифрової економіки;
- дати організаційно-економічну характеристику діяльності підприємства;
- проаналізувати первинний, синтетичний та аналітичний облік в ТОВ «СВД-3»;
- дослідити організацію бухгалтерського обліку з погляду інформатизації та комп'ютеризації у ТОВ «СВД-3»;
- удосконалити методологічні та організаційно-технічні аспекти бухгалтерського обліку ТОВ «СВД-3» в умовах цифрової економіки;
- удосконалити організацію облікового процесу шляхом автоматизації складського обліку.

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку на ТОВ «СВД-3».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів організації бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах цифровізації.

Методи дослідження. Для вирішення наукових завдань і досягнення кінцевої мети дослідження використано підходи та методи наукового аналізу: інституціональний, системний, емпіричний, структурно-функціональний, порівняльний, ретроспективний, індуктивний, дедуктивний, а також логічні, аналітичні та інші методи. Підходи та методи наукового аналізу застосовані в межах неінституціональної концепції, яка уможливила комплексний підхід до аналізу розвитку організації бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки та узагальнене бачення закономірностей функціонування національної системи бухгалтерського обліку.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, матеріали монографій, дисертаційних робіт, наукових періодичних видань, конференцій, електронних ресурсів, довідкові та інформаційні видання професійних організацій.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо модернізації регулювання бухгалтерського обліку та удосконалення організації бухгалтерського обліку підприємств на засадах цифрової економіки.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробці організаційно-методичних рекомендацій з удосконалення організації бухгалтерського обліку підприємства.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні результати проведеного дослідження доповідались на XI Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», яка відбулася 26 жовтня 2023 року в Мукачівському державному університеті.

Публікації. Окремі положення та результати дослідження висвітлено у праці: Кушнір О. К., Брушневська А. Е. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах цифрової економіки. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю* : матеріали XI міжнар. наук.-практ. інтерн-конф. (Мукачево, 26 жовтня 2023 р.). Мукачево, 2023. С. 64-66.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота викладена на 89 сторінках друкованого тексту, ілюструється 13 рисунками і 18 таблицями та складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел із 63 найменувань, 5 додатків.

ВИСНОВКИ

Дослідження бухгалтерського обліку у системі управління підприємством показало, що він забезпечує невичерпним завжди актуальним ресурсом – інформацією, яка є одночасно вхідним, перехідним і вихідним елементом управлінського процесу та у розрізі кожної з його функцій проходить певну обробку і застосування. Взаємодія елементів бухгалтерського обліку та управлінських функцій підвищує ефективність і результативність системи управління економічного суб'єкта загалом. Відповідно прийняті управлінські рішення покращують фінансовий стан, поточне функціонування і мобілізують перспективи стратегічного розвитку суб'єкта господарювання.

Вивчення парадигми організації бухгалтерського обліку з наукової точки показало, що вона вивчає систему бухгалтерського обліку з часу здійснення господарської операції, закінчуючи нормативно-правовим регулюванням. Вона є прикордонною дисципліною, яка сформувалася на перетині облікових дисциплін з науками про управління для виконання головної мети – впорядкування та удосконалення національної системи бухгалтерського обліку. Оскільки, сучасний стан національної системи бухгалтерського обліку в Україні характеризується як трансформаційний, то важливою функцією науки є адекватне реагування на економіко-політичні виклики у відповідній парадигмі організації бухгалтерського обліку. Її наукове осмислення вимагає подальшої роботи щодо побудови теоретичної моделі, що має базуватися на наявному науковому фундаменті, сформованому економічними науками, багатовіковому практичному досвіді господарювання та враховувати різноманітні зміни, що відбуваються у політичній, економічній, соціальній сферах.

Дослідження впровадження цифрових технологій у процеси бухгалтерського обліку та фінансової звітності показало, що воно суттєво змінює не лише практику, а й у переважній більшості теорію обліку, зокрема, трансформуються зміст елементів методу бухгалтерського обліку та видозмінюється алгоритм їх реалізації на практиці: рахунки та подвійний запис

зливаються з балансовим узагальненням; документообіг перетворюється на електронний; інвентаризація перетворюється на швидкий і менш трудомісткий процес, а оцінка наближається до єдиної за справедливою вартістю. Цифрова трансформація економіки та бухгалтерського обліку – це певна сукупність економічних відносин між контрагентами з допомогою електронних каналів інтерактивності з метою зниження трансакційних витрат, тобто звичні відносини замінюються електронним аналогом. Ці перетворення зумовлюють необхідність забезпечення певного рівня довіри до електронної сфери. Необхідне створення безпечних глобальних сервісів, забезпечених міжнародними сертифікатами, універсальними для України та інших країн. Цифровізація дозволяє підвищити ефективність виробництва та управління, а також дає широкі можливості для нових моделей управлінських рішень на основі прогресивних технологій.

Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства ТОВ «СВД-3» показала, що займається воно наданням в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна; діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультуванням з питань оподаткування, питань комерційної діяльності й керування; неспеціалізованою оптовою торгівлею та складським господарством. В 2020 році відбулося зниження чистого прибутку 52,5%, проте вже у 2021 році він зріс на 578,55% у порівнянні з 2020 роком і становив 25900,4 тис. грн. Отже, в цілому ситуація на підприємстві стабільна, спостерігається збільшення майна, власного капіталу, зростають фінансові результати. Підприємство є ліквідним (окрім термінової ліквідності), фінансово стійким, рентабельним, спостерігається його достатня ділова активність.

Аналіз первинного, синтетичного та аналітичного обліку в ТОВ «СВД-3» показав, що підприємство здійснює організацію бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, діючих Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Плану рахунків

бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкцією про застосування плану рахунків. Організація роботи бухгалтерського відділу здійснюється керівництвом підприємства та передбачає визначення правил і обов'язків головного бухгалтера, підпорядкованих йому працівників бухгалтерії, визначає структуру бухгалтерського відділу, місце у системі управління та взаємодію з іншими підрозділами підприємства.

Організація бухгалтерського обліку з врахуванням інформатизації та комп'ютеризації залежить від базових тенденцій в розвитку цифрової економіки. Основну особливість у процесі трансформації на ТОВ «СВД-3» займає тріада «оптимізація-ефективність-еволюція», відповідність якій дає рух перебудові та переформатуванню вже існуючої облікової системи (переведення всіх можливих інструментів у цифровий простір та комунікацію) з максимальним подальшим використанням потенціалу цифрових технологій. В умовах цифровізації відбувається модернізація системи бухгалтерського обліку, яка проявляється в автоматизації обліку, впровадженні електронних документів, впровадженні багатовимірності облікових даних, розширення засобів збирання даних через цифрові платформи та інтернет речей, розширенні засобів передачі інформації управлінському персоналу. В той же час останні напрями (щодо розширення засобів збору даних та передачі інформації) в сфері бухгалтерського обліку тільки набувають поширення, а їх впровадження змінює технологію обліку і відповідно вони повинні обов'язково враховуватися при формуванні облікової політики.

Запропоновано напрями удосконалення облікової політики, що ґрунтуються на концепції формування облікової політики підприємства, яка повинна забезпечити єдність мети, принципів, завдання та етапів формування даної політики в питанні організації та ведення бухгалтерського обліку. Для раціонального використання робочого часу бухгалтера, скорочення періоду на отримання накладних та актів виконаних робіт, запропоновано ввести на підприємстві електронний документообіг. В свою чергу, це дозволить

зеконотити час та кошти, позбувшись необхідності роздруковувати та надсилати поштою паперові копії бухгалтерських документів своїм контрагентам.

Запропоновано удосконалити організацію облікового процесу шляхом автоматизації складського обліку та раціонально організованої роботи складських приміщень: всередині матеріали слід розміщувати по секціях, за типами, видами, розмірами у штабелях, на полицях та стелажах з можливістю прийняття швидких рішень щодо переміщення запасів. Автоматизований облік запасів на ТОВ «СВД-3» сприятиме: підвищенню ефективності контролю за складанням документів та прийняттям обґрунтованих рішень щодо управління запасами; оптимізації кількості документів (скорочення витрат роздрукування, зберігання та передачі кількості документів, їх копій). Запропоновано в діяльності ТОВ «СВД-3» перейти на програму BAS: Бухгалтерія ПРОФ, яка містить модуль «Складський облік» для ефективно організації бухгалтерського обліку та обліку запасів в єдиній інформаційній базі з урахуванням вимог правового поля. Використання такого модулю дозволить контролювати наявність запасів на складі, проводити інвентаризацію, забезпечувати своєчасну закупівлю товарів, оперативне формування складської звітності. За перший рік встановлення такого програмного забезпечення на ТОВ «СВД-3» відбудеться економія коштів понад 75 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безверхний К. В. Організація та методика електронного документообігу на підприємстві: стан та перспективи розвитку. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2013. №1. С. 16-25.
2. Безруких П. С. Организация бухгалтерского учета на предприятии. М. : Финансы, 1966. 208 с.
3. Безручук С. Л., Грабчук І. Л. Основні концепції впливу цифровізації на якість бухгалтерського обліку. *Облік і оподаткування*. 2021. № 4 (98). С. 69-74.
4. Белова І. М. Сучасний аспект трактування економічного змісту та інформаційного забезпечення управлінського обліку. *Молодий вчений*. 2015. № 1(1). С. 52-55.
5. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія. Київ, 2010. 336 с.
6. Бондаренко Н. М. Теоретичні основи організації обліку на підприємстві. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Випуск 4. С.10-14.
7. Бруханський Р. Ф. Адаптація бухгалтерського обліку до сучасних потреб управління. *The genesis of genius*. 2017. № 8. С. 10-16.
8. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
9. Букало Н. А. Автоматизація обліку в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2013. Вип. 33(2). С. 56-59.
10. Букало Н. А. Цифровізація обліку в сучасних умовах. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економіка»*. 2013. Вип. 33. Ч. II. С. 56-59.
11. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Міфологія. Частина 2. Житомир : ЖДТУ, 2003. 524 с.

12. Губачова О. М. Бухгалтерський облік в управлінні: сучасний погляд. *Регіональні перспективи*. № 2-3. 2001. С. 5-12.
13. Даниленко Я. Принципы и методы организации в счетном деле. *Счетоводство*. 1925. № 5 (20). С. 594-603.
14. Дерій В. А., Дерій М. В. Облікові та аналітичні компоненти нефінансової звітності та їх роль в економічній системі. *Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. Вип. 2(88). С. 95-103.
15. Дубініна М. В., Сирцева С. В., Буганов О. В., Тусова Н. О. Blockchain-технологія як засіб трансформації бухгалтерського обліку. *Modern economics*. 2018. № 12. С. 75-80.
16. Жук В. М. Інституціональна теорія бухгалтерського обліку в науковому забезпеченні соціально-економічного розвитку : наукова доповідь. К. : Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2013. 50 с.
17. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення : 20.11.2022).
18. Золотарьова І. О., Бутова Р. К. Автоматизація документообігу : навч. посіб. Харків, 2008. 154 с.
19. Іванюта П. В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті : навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2007. 188 с.
20. Івахненко С. В. Автоматизація бізнес-процесів та бухгалтерського обліку: «хмарна» революція? *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 5. С. 26-35.
21. Івашко Л. М. Вплив упровадження системи електронного документообігу на підвищення бізнес-ефекту на підприємстві. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка»*. №7. 2013. С. 83-91.
22. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій, затверджена МФУ № 291 від 30.11.99 р. (zareєстровано в міністерстві юстиції України за №892/4185 від 21.12.99 р.

23. Клименко І. В. Линьов К. О. Технології електронного урядування : навч. посіб. Київ, 2006. 225 с.
24. Костякова А. А. Управлінський облік як джерело інформаційного забезпечення системи управління. *Молодий вчений*. № 1.1 (41.1). 2017. С. 49-54.
25. Кривоконь О. С. Організація обліку та контролю діяльності фермерських господарств : [монографія]. Вінниця : ПП Балюк, 2008. 183 с.
26. Кун Т. Структура научных революций. М. : Прогресс, 1975. 278 с.
27. Куцик П. О., Полянська О. А. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 508 с.
28. Кушнір О. К., Брушневська А. Е. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах цифрової економіки. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю* : матеріали XI міжнар. наук.-практ. інтерн-конф. Мукачево, 2023. С. 64-66.
29. Лазарева С. Ф., Ус Р. Л. Методологічне і методичне забезпечення аудиту інформаційних технологій. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. Вип. 1. С. 117-125.
30. Лобов С. П. Методи оцінки економічного ефекту від використання автоматизованих інформаційних систем при плануванні закупівель. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2013. Вип. 4 (41). С. 176-181.
31. Мезенцева Н. М., Яцкевич Л. Ю. Вдосконалення обліку дебіторської заборгованості в сучасних умовах господарювання. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. Вип. 4 (21) 2019. С. 560-567.
32. Назаренко І. М., Соколенко Л. Ф. Цифровізація як вектор модернізації системи бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу : колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. С. 196-208.

33. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 27.06.2013 р. № 627. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення : 17.01.2023).

34. НП(С)БО 15 «Дохід» від 29.11.1999 р. № 290. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення : 20.01.2023).

35. НП(С)БО 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення : 17.01.2023).

36. НП(С)БО 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення : 17.01.2023).

37. НП(С)БО 9 «Запаси» від 20.10.1999 р. № 246. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення : 17.01.2023).

38. Осмятченко В. О. Функції бухгалтерського обліку в умовах застосування інформаційних технологій. Вісник ЖДТУ, 2010. № 2. С. 163-166.

39. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 1 (68). С. 70-76.

40. Пасько Т. О. Історія бухгалтерського обліку : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Суми : ВТД «Університетська книга», 2009. 141 с.

41. Петіна Л. В. Особливості автоматизації управлінського та бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економіка»*. 2010. Вип. 25. Ч. I. С. 26-29.

42. Пілевич Д. Трансформація системи бухгалтерського обліку в умовах розвитку цифрових технологій. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 3 (23). URL : <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/224553/224782> (дата звернення : 15.05.2023).

43. План рахунків бухгалтерського обліку від 30.11.1999 р. № 291. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення : 20.01.2023).

44. Податковий кодекс України від 18.03.2020 р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення : 20.01.2023).

45. Полянська О. А. Передумови виникнення, тенденції розвитку та перспективи застосування управлінського обліку на підприємствах України. *Вісник Львівської комерційної академії*. Вип. 34. 2011. С. 92-99.
46. Пономарьова Т. В. Автоматизація обліку розрахунків з ПДВ : підходи та практичні рішення. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Сер. : *Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2013. № 66. С. 22-30.
47. Пуцентейло П. Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1 (56). С. 194-198.
48. Румак О. Х. Управлінський облік у сільськогосподарських підприємствах. К. : Урожай, 1994. 120 с.
49. Самуельсон П. Е., Норхаус В. Д. Економіка / перек. з англ. О. Л. Пелявського. 18-е вид. М. : ВАТ «И. Д. Вильямс», 2007. 1360 с.
50. Свірко С. В. Організація забезпечення бухгалтерського обліку. *Проблеми формування ринкової економіки* : зб. наук. праць. К. : КНЕУ, 2002. Вип. 10. С. 266-275.
51. Сльозко Т. М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень : теорія і практика : монографія. Київ : ЦУЛ, 2017. 304 с.
52. Сльозко Т. М. Організація обліку. К. : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
53. Спільник І., Палюх М. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. С. 83-96.
54. Тенюх З. І., Пелех У. В. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні : стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1588/1528> (дата звернення : 15.05.2023).
55. Томашевська І. Л. Організація бухгалтерського обліку / За редакцією д.е.н. проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2005. 528 с.

56. Управлінський аналіз як складова бухгалтерського управлінського обліку. URL : <https://posibniki.com.ua/post-upravlinskii-analiz-yak-skladova-buhgalterskogo-upravlinskogo-obliku> (дата звернення : 12.04.2023).

57. Хмелевська А. В. Облікова систематика іншої операційної діяльності промислового підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. № 6. Т. 2. 2009. С. 99-104.

58. Хорнгрен Ч. Г., Фостер Дж. Бухгалтерський учет : управленческий аспект. Москва : Финансы и статистика, 1995. 415 с.

59. Чабан Г. В., Бурлаков О. О. Аналіз факторів впливу на формування облікової політики в системі управління підприємством. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 32(1). С. 38-45.

60. Шара О. І. Забезпечення якості обліку в умовах використання інформаційних технологій. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 3. Т. 3. С. 57-63.

61. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 572 с.

62. Шевців Л. Ю., Мосолова Ю. О. Облікова політика в управлінні діяльністю підприємств за умов гармонізації обліку та звітності. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 260-269.

63. Яцишин С. Р. Облікова політика : формування та контроль за її дотриманням. *Вісник Львівської комерційної академії*. Львів, 2011. Випуск 36. Серія економічна. С. 462-465.